

Др СТЕВАН ДИМИТРИЈЕВИЋ

Протојереј-ставрофор др Стеван Димитријевић родио се (10) 22. јануара 1866. године у Алексинцу од оца Мијалка, терзије и мајке Младене. Основну школу и прва два разреда реалне гимназије свршио је у месту рођења, а трећи и четврти у Првој београдској гимназији, па је онда ступио у Београдску учитељску школу. Из другог разреда те школе прешао је почетком 1882/3 школске године у стару Београдску богословију. Године 1885. паузирао је у школовању због избијања Српско-бугарског рата, те је богословију завршио 1887. године. Пошто је завршио средњешколско образовање положио је испит за сталног учитеља основне школе и ступио у учитељску службу, где је провео 3 године. Године 1890. постављен је за вероучитеља у Нишкој гимназији, где је био и писар Црквеног суда. После 4 године службовања отишао је у Русију 30 септембра 1894. и уписао се у Кијевску духовну академију, коју је завршио 1898. добивши степен магистра богословља. Због оригиналне, по архивским изворима израђене, кандидатске дисертације и других прилога изабран је 1899. за дописног члана „Црквено-уметничког друштва при Кијевској духовној академији“.

Када се протојереј Димитријевић повратио из Русије постављен је, у октобру 1898. за суплента Београдске богословије. Ускоро после тога положио је професорски испит и у мају 1899. постављен за професора исте Богословије. За ђакона рукоположен је 1890. од Митрополита Михаила, за свештеника 1894. г. од епископа нишког Инокентија а епископ призренски Нићифор произвео га је за протопрезвитера 1901. г. Почетком 1899/1900 (школске године) 15. октобра постављен је за ректора Богословско-учитељске школе у Призрену, на којој је дужности провео 4 године, па је по молби, премештен у Београд, где је једну годину предавао у Првој београдској гимназији. Потребе нашег црквеног, просветног и националног рада у ондашњој Турској захтевале су да се он тамо поврати. На категоричко тражење Министарства иностраних дела и Народне одбране примио се дужности директора Гимназије и Учитељске школе у Скопљу, коју је обављао две школске године. Одатле је 1906. г. упућен у Солун где је у Српском конзулату служио као референт за хилендарско питање. По потреби он је 12. априла 1910. поново враћен у Призрен за ректора тамошње Богословско-учитељске школе. На тој дужности затекао га је рат 1912, који је донео томе крају ослобођење, а у коме је и он учествовао као војни свештеник Треће армије. У Призрену га је затекао и I светски рат.

Када су Бугари окупирали тај крај одвели су протојереја Димитријевића у заточење у Бугарску, из кога се једва спасао. После ослобођења предузео је све могуће кораке да што пре обнови рад у Призренској богословији у чему је и успео.

Његовим настојањем враћено је из Бугарске 2.300 књига, које су Бугари били однели у своју земљу.

За време свог ректоровања у Призрену Стева Димитријевић је основао, место раније постојећег друштва „Братство“ ново верско национално и културно-просветно богословско литерарно друштво „Растко“, које је дуги низ година будило националну свест и напајало његове чланове истинским родољубљем, које су својом крвљу, када је устребало, то јасно потврдили.

Али његова активност у Призрену није се сводила само на просветном пољу, него се исто тако истакао као веома активни друштвени радник. Видећи тешко привредно стање житеља тога краја, он покреће, већ 1901. г, акцију за оснивање једног новчаног фонда из кога би се помагало занатство, трговина и друга привреда тога краја. Тада се на његов апел одазвао велики број богатих људи, тако да се са њиховим прилозима основао новчани фонд при цркви. Св. Борба у Призрену, на чијем је челу дуго година био Стеван Димитријевић. Он је том и сличним акцијама много помогао том народу, тако да су у његовој личности гледали не само просветног радника и свештено лице него као свога заштитника. По угледу на овај фонд цркве Св. Борбија оснивају се новчани фондови скоро по свим већим местима на Косову.

Да би помогао пољопривреди тога краја образовао је при Богословији школски врт, за практичну обуку ученика, чији су воћњаци, виногради и пчелињак служили као пример не само становницима Призрена него и далеко шире околине. За време његовог бављења у тим крајевима он је прикупио преко 600 старих рукописних и штампаних књига-Србуља, које је као поклон упутио Народној библиотеци у Београду у нади да ће се тамо боље сачуват од пропадања али се преварио, јер су за време рата све изгореле. А исто тако послао је и многе предмете Етнографском музеју у Музеју српске земље у Београду, који су од велике вредности.

Када се 1920, оснивао у Београду Богословски факултет, протојереј Димитријевић узет је као један од тројице чланова матице тога Факултета, која је имала да спремни што је потребно за отпочињање рада Факултета. У јулу те године постављен је за редовног професора Богословског факултета на катедри Историје српске православне цркве, а 6. септембра изабран и потврђен за његовог првог Декана. Поред рада на организацији новог факултета радио је и многе друге важне ствари за државу и цркву. Тако био је члан делегације која је ишла у Цариград у вези уздицања Српске цркве на степен Патријаршије, а затим послат је 1923. у Русију као члан одбора за помоћ гладнима у тој земљи, и као члан Главног одбора Црвеног крста да донесе лекове и стара одећа руском народу, као и да ликвидира наше кујне које су биле успоставиле наше власти ради помагања за време тешке глади у

Русији, која је онда косила тамошњи живаљ. Том приликом је узгредно набавио велики број књига нарочито из богословља, историје, археологије и историје уметности, које је предао Библиотеци Богословског факултета. Тако је та Библиотека постала још значајнија, благодарећи старању протојереја Димитријевића. Он је дуго година био биран за декана Богословског факултета. Факултетски савет, у знак захвалности за рад на факултету и за рад на српској богословској науци, изабрао га је за почасног доктора теологије. То је савет учинио још док је протојереј Димитријевић био професор на Факултету, који је напустио 1936. г. када је по навршеној 70 години. старости стављен у пензију. И после тога протојереј Димитријевић водио је бригу о Факултету, за чију се судбину старао у свакој прилици све док није (11) 24. новембра 1953. године изненада умро у Београду. Сахрањен је у породичној гробници (капели) у Алексинцу, где почива његова супруга Јелена и рано преминула кћи јединица Деса.

Протојереј др Стеван Димитријевић нарочито је запажен као црквени и национални радник. Он је био сав прожет светосавским православљем, али без имало шовинизма. Волео је подједнако сва словенска племена, а као хришћанин и све људе. Кад је требало да се учини добро другоме нису га у томе могле спречити никакве регуле или ограничења. О таквом његовом расположењу сведочи сав његов пастирски, просветни, национални и научни рад. Због тога је он служио као узор типа светосавског свештеника, који све од себе даје за своју цркву, за свој народ и своју државу. Због тих особина уживао је велики углед у друштву и важио као један високи ауторитет. Зато га видимо као председника или члана управног одбора верских, добротворних и националних друштава. Био је дугогодишњи председник Друштва Св. Саве у Београду, члан управе Друштва за подизање храма Светог Саве, задужбине Симе Игуманова, Главног одбора црвеног крста, члан црквено-археолошког друштва при Кијевској Духовној академији, члан Историјског института СКА наука и многих других.

Заступао је Српску православну цркву и Богословски факултет на многим међуцрквеним и научним скуповима, тако био је делегат Српске православне цркве у Цариграду у вези уздизања наше цркве на степен Патријаршије, затим у Москви на Свеправославном сабору 1945. г. и на Конгресу православних теолога у Атини 1935. г.

Био је један од агилних чланова и поборника Српског православног свештеничког удружења и увек га помагао делом, речју и пером колико је год могао. Био је члан Главног одбора, сарадник још од бачког доба, а касније и уредник Весника Српске цркве.

Одликован је: Карађорђевоом звездом IV степена, Орденом Београдског орла IV и V степена, Орденом Светог Саве II степена и Орденом Друштва Црвеног крста.

О проти Стеви Димитријевићу као научном раднику и његовом делу писано је раније, а имало би се још много шта речи и написати. Надамо се да ће припремани зборник о њему то испунити.

БИБЛИОГРАФИЈА

1. *Спомен изгнулим ученицима (богословима) у српско-бугарском рату 1885. године*, Хришћ. весник год. X—1886 стр. 857—872. Посебно Београд 1886.

2. *Закон Божји и његови различити видови*, Хришћански весник Београд 1887. 8, стр. 361—382, бр. 9 стр. 654—673; бр. 11, стр. 825—845; бр. 12, стр. 939—945.

3. *О покритеном мухамеданцу* — Липовац 1. децембра 1887. Црквени гласник II—1888. бр. 1, 11—13.

4. *Манастир Липовац (св. Стефан), код Алексинца*, Црквени гласник Алексинац 1888. год. II и III 1889. год. 20, стр. 317—319; 21, 331—333; 22, 346—349.

5. *Школа и црква*, Хришћански весник, Београд 1888, 10-стр. 883—891).

6. *Морал и војска*, Црквени гласник, III, 1889.

7. *Један поглед на славље крснога имена у нас*, Црквени гласник, 1889.

8. *Мали вођар за народ* — два издања Ниш. 1890 и 1893.

9. *Још једна реч у прилог подизања угледа свештеничког*, Хришћански весник 1890. стр. 461—473. Под псеудонимом Кратовалић.

10. *Једна непотпуност правила општег свештеничког удружења*, Весник српске цркве Београд, I, 1890. св. 7, стр. 769—773.

11. *Родољубива писанија (у корист Друштва Св. Саве)*, Весник српске цркве, I, 1890. св. 10, стр. 1098—1109.

12. *Анђео хранитељ*, Весник српске цркве, XI — 1891. стр. 1165.

13. *Свештенство у служби Српства*, — Хришћански весник XIII — 1891, стр. 135—139.

13а. *Црквене вести нишке епархије*, Весник српске цркве, 1891. бр. 6—7, стр. 653 и 1893, књ. II, стр. 220.

14. *Звона и звоњење (по руском)*, Весник срп. цркве IV — 1893, св. 6, стр. 575—581.

15. *Споменица нишке саборне цркве*, Ниш, 1894. год.

16. *Наука хришћанска у нашој основној школи*, Весник срп. цркве, VII, 1896. св. 9, стр. 753—772; св. 10, стр. 861—884.

17. *„Одлажења српских духовних лица у Русију у времену од XVI до XVIII века и последице тих одлажења“* на руском језику 1888. То је магистарска теза на Кијевској духовној академији. На основу овога рада, који садржи оригинална документа из руских архива Димитријевић је изабран 25 јануара 1899. године за дописног члана „Црквено-архивског друштва“ при Кијевској духовној академији.

18. *Свештеник и пољска привреда*. Методска јединица приликом полагања професорског испита, Весник српске цркве, X — 1899. св. 6, стр. 481—499.

19. *Извештај Архијерејском сабору о руским духовним школама*, 7. децембра 1898 у Београду. Гласник правос. цркве у Краље-

вини Србији I — 1900, бр. 1, стр. 62—73; 2, 39—59; 3, 73—73; 4, 63—70; 5, 61—64; 6, 65—74; 7, 91—100; 8, 97—105; 9, 104—112; 10, 105—112; 11, 62—77.

20. *Одношај пећких патријарха с Русијом у XVII веку*, Глас СКА 58, 1900, стр. 201—289 и 60, 1901, стр. 153—203.

21. *Прилози одношаја пећких патријарха с Русијом у XVII веку*, Споменик СКА 38, 1900 стр. 59—84.

22. *Српска црква у XIX веку*, Хришћански весник XVIII, Београд, 1901 бр. 2, стр. 6—19.

23. *Документа која се тичу односа између Српске цркве и Русије у XVI, веку*, Споменик СКА XXXIX, 1903, стр. 16—42.

24. *Сима Андрејевић Игуманов*, Гласник православне цркве у Краљевини Србији, год. V, 1904 стр. 12—19.

25. *Једна лепа старина*, — Нова Искра VI 1904 бр. 1 стр. 28—29.

26. *Беседа проте Стевана М. Димитријевића*, директора српске гимназије над умрлим Митрополитом скопским Севастијаном Дебељковићем, Српски Сион год. 15, 1905 бр. 4 стр. 113—115 — Прештампано из Гласника цариградске патријаршије из исте године, год. XI бр. 9, стр. 1—2. Говор је одржан 29. јануара 1905. у Скопљу.

27. *На Калемегдану*, Голуб књ. XXIX, Београд 1907. бр. 19, стр. 267—269. Извештај српског црвеног крста за 1912—1920. год.

28. *Василије Јовановић-Бркић*, последњи српски патријарх на престолу пећком, Хришћански весник XXVI, 1909, св. 1 стр. 47—56; св. 3, стр. 174—186.

29. *Химна св. Сави*, Дело XV — Београд 1910. књ. 57, св. 3 стр. 396—411.

30. *Православни Богословски факултет на Универзитету београдском*, Говор декана Богословског факултета проте Стеве М. Димитријевића, после призивања св. Духа приликом почињања предавања на факултету 20. децембра 1920. Весник Српске цркве XXVI, 1921, св. 1—2, стр. 24—32.

31. *Како је Вићентије митрополит српски мученички погубљен и мртав опљачкан*. Извештај Друштва Српског црвеног крста 1912—1920.

32. *Проповед на Цвети*, Весник Срп. цркве бр. 7—8, 1921. стр. 344.

32. *Црквена општина*, Весник Срп. цркве 1921. св. 5—6, стр. 193—198 (Прилог за нову уредбу о црквеној општини).

34. *Пред новим задацима*. Весник Срп. цркве XXVI, Београд, 1921. св. 1—2, стр. 1—7 — О програму рада Весника Срп. цркве.

35. *Пред свештеничку скупштину*. Весник срп. цркве XXVI, Београд, 1921. св. 7—8, стр. 290—298.

36. *Списак побијених од Бугара свештених лица*, Весник српске цркве XXVI, 1921. св. 9—10, стр. 50—62.

37. *Судбоносни проблеми*, Весник срп. цркве XXVI, 1921 св. 3—4, стр. 97—109. Нада у Новом уставу. Питање издржавања свештеника.

38. Православни Богословски факултет на универзитету београдском, говор приликом отварања 20. децембра 1920. Весник срп. цркве 1921, св. 1—2, стр. 24.

39. Василије Марковић, Православно монаштво и манастири у средњовековној Србији. Весник срп. цркве 1921, св. 3—4, стр. 184—185.

40. *Грађа за српску историју из руских архива и библиотека*. Трећа збирка, Посвећена ћерци Деси. Споменик СКА 1922. књ. L III стр. 8. + 1—329. Са регистром, текст докумената на старословенском и латинском језику. Скупљене расправе.

41. *Додатак* (грађа за Српску историју), Споменик СКА књ. LIII, 1922, стр. 272—286 и 287—329, садржај: 1) Антоније епископ вршачки у Русији 1623. год; 2) Михаило м-лит Карловачки; 3) Молба грофа Бранковића руском цару Петру Алексијевићу; 4) Једна синбелија Хрисанта епис. млетачко далматинског. Са регистром. Текст докумената на старословенском језику.

42. *Гоњење за рачун уније*. Споменик СКА 1922, књ. LIII, стр. 18—37 и 287—329. Грађа за српску историју са регистром. Текст докумената на старословенском језику.

43. *Један прилог историји Карловачке архиепископије XVIII века*, Споменик СКА 1922, књ. LIII, стр. 12—18, 287—329. Грађа за српску историју са регистром. Текст на старословенском и латинском језику.

44. *Наши и карловачки конгрес*, Споменик СКА, 1922, књ. LIII, стр. 1—12, 282—329. Грађа за српску историју са регистром. Текст докумената на старословенском и латинском језику.

45. *Наши манастири, који су имали јачих веза са Русијом*, Споменик СКА. 1922. књ. LIII, стр. 116—234; 287—329. Грађа за српску историју са регистром. Текст докумената на старословенском језику.

46. *Појединачна одлажења и отсељавања Срба у Русију*, Споменик СКА 1922 књ. LIII, стр. 234—272, (287—329). Грађа за српску историју са регистром. Текст докумената на старословенском језику.

47. *Преписка и одлажења у Русију неких наших митрополита, епископа и других духовних лица, као и пошиљка у Русију из манастира, који нису били у сталним односима са њоме*, Споменик СКА 1922 књ. LIII, стр. 37—116 (287—329). Грађа за српску историју са регистром. Текст докумената на старословенском језику.

48. *Документа Хилендарске архиве до XVIII века*, Споменик СКА, 1922. LV, стр. 20—31, Документа на старословенском.

49. *Богословско учитељска школа у Призрену* (поводом њене педесетогодишњице), Братство год. XVII, 1923, стр. 201—214.

50. *Манастир св. Патријаршије Пећке* (1 слика), Православни хришћанин бр. 3, 1924; 11, 180—183.

51. *Кратак преглед историје Пећке Патријаршије* (из Споменице устоличења патријарха Димитрија у Пећи) Београд 1924.

52. *Поводом доласка депутације Јерусалимске патријаршије*, Весник срп. цркве, 1924. стр. 553—529.

53. *Верованье и предање о Св. Сави*, Весник срп. цркве, 1924. стр. 626—628.

54. *После пете редовне скупштине*, Весник срп. цркве, 1924. стр. 417.

55. *Хиљадушестогодишње славе цркве* (I в. с. 325—1925), Весник срп. цркве 1925, св.: 5, стр. 273—296.

56. *Празновање Св. Кирила и Методија и њихових ученика у нашем народу*, Весник срп. цркве 1925. св. 1. стр. 58—60.

57. *Потреба међусобне верске трпеливости*, Весник срп. цркве 1925. стр. 2—14.

58. *Недеља православља*, Весник срп. цркве 1925. стр. 70—77.

59. *У чему је снага и моћ нашег православља*, Весник срп. цркве 1925, стр. 129—142.

60. *Покрет побожних у нашем народу*, Весник срп. цркве 1925, стр. 193—200.

61. *Наш народ и богослужење у цркви*, Весник срп. цркве, 1925. стр. 353—363.

62. *Имали излаза нашим тешкоћама*, Весник срп. цркве, 1925. стр. 418—424.

63. *Помозимо својима у Светој Гори*, Глас цркве 1925, бр. 6, стр. 681—685.

64. *Пред новом радном годином нашег удружења*, Весник срп. цркве 1925, стр. 529—541.

65. *Шта нам бројеви говоре*, Весник срп. цркве 1925, стр. 657—663.

66. *Врхунац демагоштва*, Весник срп. цркве 1925, стр. 721—728.

О материјалном стању православног свештенства.

67. *Стеван Стратимировић, митрополита карловачкога, план за ослобођење Српскога народа*, Београд 1926, стр. 47 (један део прештампан из „Богословља“, год. I, 1926, стр. 1).

68. *Саборност у Српској цркви и положај парохијског свештеника у црквеној општини*, Весник срп. цркве 1926, св. 5, стр. 285—293.

69. *Степан Радић, Против српског православног свештенства*, Весник срп. цркве 1926. стр. 600—601.

70. *Чувајмо добро наше лепо Православље*, Календар Православље бр. 1, 1926. стр. 17—26.

71. *Како да прослављамо Недељу Православља*, Весник срп. цркве 1926, стр. 1—6.

72. *Криза нашег монаштва*, Весник срп. цркве, 1926. стр. 369—380.

73. *Крстоноше*, Весник срп. цркве, 1926, стр. 209—223.

74. *Свети Сава у народном веровању и предању*, Једна од лако остварљивих дужности према просветитељу нашем. Београд, 1926.

стр. 134 (Сепарат из Весника срп. цркве, 1926. стр. 510—536 и 638—657; 809—841 и 1927. стр. 87—117 и 189—212.)

75. Свештенички додаци на скупоћу и таксе за чинодејства, Весник срп. цркве, 1926. стр. 118.

76. Буџет министарства Вера пред Народном скупштином, Весник срп. цркве 1926. стр. 119—121.

77. Поправка уредбе о додацима свештеничким на скупоћу, Весник срп. цркве, 1926. стр. 199.

78. Таксе за извршена чинодејства, Весник срп. цркве, 1926. стр. 200 и 362—363.

79. Веселенски сабор, Весник срп. цркве, 1926. стр. 200—203.

80. Повреда аутономије и вековима освештаних закона и традиција Св. Горе Атонске, Весник срп. цркве, 1926. стр. 203—204.

81. Његово преосвештенство Јован ново посвећени епископ Захумско-херцеговачки, Весник срп. цркве, 1926. стр. 205—206.

82. Свети архијерејски сабор српске цркве, Весник, 1926. стр. 361—362.

83. Још једна пријатна вест из епархије Темишварске, Весник срп. цркве, 1926. стр. 364—365.

84. Посета нашој земљи Др Артура Хедлама, епископа Глостерског, Весник срп. цркве, 1926. стр. 365—368.

85. Све за Св. Саву — Стеван Самарцић. Весник срп. цркве, 1926. стр. 430—432.

86. Поплава, Весник срп. цркве, 1926. стр. 591—592.

87. Устав српске цркве, Весник срп. цркве, 1926. стр. 595.

88. Свештенство је добило сталну повластицу вожње железницом у пола цене, Весник срп. цркве, 1926. стр. 592—595.

89. Измене и допуне Уредбе о додацима на скупоћу... Весник срп. цркве, 1926, стр. 596—598.

90. Београдске нове парохије, Весник срп. цркве, 1926. стр. 598—600.

91. Сви треба да раде за цркву, Весник срп. цркве 1927. стр. 611—613.

92. Проповед у недељу цариника и фарисеја и на дан св. Борћа Кратовца, Весник срп. цркве 1928. стр. 796—800.

93. Грб српске патријаршије, Београд 1929. год. стр. 32 (извод „Богословља 1929. год. IV св. 2, стр. 94—124).

94. У спомен изгинулих у ропству помрлих свештеника српских, Преглед цркве епархије нишке год. X, бр. 1—2, 1929. стр. 5—14.

95. Воштане свеће — Православље — Календар 1929. стр. 79—90.

96. Православни Богословски факултет у својој десетој години, „Богословље“ 1930. св. 1, стр. 72—76.

97. Димитрије, архиепископ пећки митрополит Београдско-карловачки и патријарх српски, Домаћница XLV, 1930. св. 4—6, стр. 89—93.

98. Како су наши поклоници путовали у Св. земљу од Солуна до Кипра (с једном сликом), Политика 1930, бр. 7921, стр. 1—2.

99. *Карађорђево устанак као дело с планом смишљено и вођено уз учешће истакнутих људи свију наших крајева*, Братско друштво „Св. Сава“ књ. XXV, 1931. стр. 1—32.

100. *Значај воштаних свећа у богослужењу*, Београд, 1931. стр. 32 (друго издање).

101. *Зашто се Митрополиту Викентију не подиже споменик*, Лесковачки гласник, XI, 1931. бр. 49, стр. 1—2; бр. 50, стр. 2; бр. 51, 1—2.

102. *Дан онога који нас је загрејао љубављу и први повео путем братства и јединства*, Време XI/1931, бр. 3261, стр. 5 за култ св. Саве.

103. *Карађорђево устанак, као дело смешљено и вођено уз учешће истакнутих људи свију крајева*. Братско друштво „Св. Саве“ XXV — 1931, стр. 1—32.

104. *Православље Св. Саве и о венцу Христовом на иајстаријим иконама његовим*, (1 слика), Светосавље год. I. 1932, св. 5, стр. 193—215, бр. 6, стр. 249—275.

105. *Преуређење Задруге српског православног свештенства*, Весник срп. цркве, 1932. стр. 285—290.

106. *Недеља Православља*, Преглед цркве епархије нишке, 1932. бр. 5—7, стр. 101—107.

107. *Митрополит Михаило, архиј. београдски и митрополит Србије као православни јерарх, Србин, словен и немар Југословенства (1 слика)*, Весник срп. цркве, 1933. стр. 63—110.

108. *Танасије Урошевић, прота, као негдашњи службеник Духовног суда у Нишу и кратки поглед на нишку епархију онога доба*, Предговор II књизи „На својој бразди“. Ниш, 1933. стр. 9—32.

109. *Поклоничка путовања хришћанских светиња као суштина и израз покајања нашег (1 слика)*, Покајни народ, 1933, бр. 3—4—5, стр. 33—79.

110. *Свети Сава као народни учитељ*, Братско друштво Св. Саве, XXVIII, 1934. стр. 89—111.

111. *Спаљивање Моштију Св. Саве*, Братско друштво Св. Саве, XXVIII, 1934. стр. 140—163.

112. *Животворни говор мртвих, О храму на Оплењу, Поводом погибије краља Александра I Карађорђевића*, Хришћанска мисао 1/1935. бр. 1, стр. 1—3.

113. *Празновање 6/19 маја пренос моштију Св. Саве из града Трнова у Лавру Милешеву и служба овога празника са српским преводом*, Гласник службени лист српске православне цркве, Додатак „Гласнику САС“, Сремски Карловци 1935. бр. 22—23, стр. 1—49.

114. *Какав је задатак Удружења православних универзитетских образованих богослова*, Хришћанска мисао, 1936, бр. 3, стр. 35—36.

115. *Један наш трговачки дневник из 18 века (са сликом)*, Зборник скопског научног друштва за историју јужних Словена, Скопље 1936. стр. 355—388.

116. *Сава Дечанац, бивши епископ жички (с портретом)*, Политика, XXXIII, 1936, бр. 10098, стр. 10.

117. *Ест ли Тонзури на главах свјатитељи в старом восточном иконописани*, Известиа на Български институт, Софиа, 1936. Исто у Actes du IV Congres International des Etudes buzantines Vol. II, Sofia 1936, p. 113—128.

118. *Прослава педесетогодишњице друштва Св. Саве, прослављено 26. јануара 1937*, Говор на стр. 3—14.

119. *Први конгрес православних факултета у Атини*, Богословље 1937, св. 1, стр. 1—33.

120. *Браничево као Бранич српског православља*, Браничевски весник Пожаревац, 1937, стр. 71—84.

121. *Хиландар српска црквена лавра у Св. Гори Атонској*, Календар СПЦ 1938, стр. 93—95. са сликом м. Хиландара.

122. *Вук Стефановић Караџић*, Братско Друштво Св. Сава 1938. стр. 1—8.

123. *Варнава, блаженоупокојени патријарх српски* (некролог), Календар Српске Патријаршије, 1938. стр. 27—31.

124. *La mission de la Science Theologique pour l'eclaircissement de la consience ecclesiastique* (Extrait des Actes du I-er Congres de Theologie orthodoxe Athene) Athenes 1938.

125. *Бадњи дан и Божић*, Браство, Друштво Светог Саве 1938. стр. 156—172 (Прилог Вуковој години).

126. *Двадесет година од нашег уједињења*, Браство, 1939. стр. 1—16.

127. *Храм Св. Саве*, Политика XXXVI, 1939, бр. 11117, стр. 6 (Поводом освећења темеља цркве Св. Саве у Београду).

128. *Кратак поглед у Историју Шабачке епархије* (Увод у поменик шабачко-ваљевске епархије, Београд 1940).

129. У спомен педесетогодишњице друштва „Растко“ (Споменица за педесетогодишњицу верско-националног и културног просветног рада богословско литерарне дружине „Растко“ у Призрену 1889—1939 (Скопље 1940).

130. *Свештенство и обнова пчеларства нашег*, Гласник српске

131. *Узајамне везе између Срба и Руса у прошлости*, Црквени календар 1946.

132. *Над смртним одром Браженопочившег патријарха српског Гаврила V* (Гласник СПЦ) 1950 бр. 5—6, стр. 64—71.

133. У I, II и III књизи *Стари српски записи и натписи*, Љ. Стојановић налазе се 22 записа које је он пронашао и преписао.

134. *Значајан је за науку и његов извјештај Министарству Иностраних послова о стању нашег народа у тим крајевима* бр. 159 од 23. јуна 1902, као и друга писма истом Министарству (у рукопису у библиотеци Министарства).

Бл. Гардашевић